

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Zuzany Bystřické a soudců Mariana Kokeše a Martina Kopy v právní věci

žalobce: **B. M. S.**
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph.D.,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 3, 140 21 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 12. 2019, č. j. MV-139008-23/SO-2017,

takto:

- I. Žaloba **se zamítá**.
- II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví citovaného rozhodnutí, kterým žalovaná zamítla odvolání žalobce a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „ministerstvo vnitra“) ze dne 25. 9. 2017, č. j. OAM-28359-8/DP-2017. Tímto rozhodnutím ministerstvo vnitra podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona

č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) zastavilo řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia ze dne 14. 9. 2017, č. j. OAM-28359/DP-2017. Důvodem pro zastavení řízení o žalobcem podané žádosti byla skutečnost, že žalobce podal svou žádost opožděně a nedodržel tak lhůtu stanovenou dle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, neboť lhůta pro podání žádosti mu skončila dne 13. 9. 2017, zatímco žalobce podal žádost dne 14. 9. 2017. Správní orgány přitom neshledaly důvody uváděné žalobcem („protože neviděl datum, kdy bude končit jeho povolení“) za okolnosti na jeho vůli nezávislé, které by mu zabránily podat žádost ve lhůtě ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

2. Žalovaný takto rozhodoval v pomyslném „II. kole“ poté, co předchozí rozhodnutí ze dne 25. 1. 2018, č. j. MV-139008-5/SO-2017, bylo k žalobě žalobce zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 16. 10. 2019, čj. 29 A 34/2018-62, a věc vrácena žalovanému k dalšímu řízení.

II. Shrnutí argumentů obsažených v žalobě

3. Ve včas podané žalobě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), splňující též ostatní podmínky řízení (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.), žalobce navrhuje krajskému soudu, aby rozhodnutí žalované zrušil.
4. Žalobce předně namítá, že žalovaná do svého rozhodnutí nikterak nepromítla závazný právní názor krajského soudu z citovaného rozsudku čj. 29 A 34/2018-62. Tento nedostatek se projevil dle žalobce mimo jiné v opětovné aprobaci formalistického požadavku ministerstva vnitra na tom, aby žalobce vycestoval z území České republiky a přišel tak o stipendium i jeho místo ve studijním programu bakalářského studia na Mendelově univerzitě v Brně, a to za účelem opětovného podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadě v zemi původu, což je dle žalobce zcela nepřiměřené. Žalobce je toho názoru, že žalovaná v rozporu s § 174a zákona o pobytu cizinců a rozporu s rozsudkem krajského soudu čj. 29 A 34/2018-62 nedbala své povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů všech rozhodnutí, tedy i rozhodnutí o zastavení řízení, vydaných dle zákona o pobytu cizinců, tato povinnost vyplývá i z § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, a zejména z čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, resp. z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

III. Vyjádření žalované

5. Žalovaná nesouhlasí s námitkou, že by rozhodla v rozporu s právním názorem krajského soudu v rozsudku č. j. 29 A 34/2018-62. Naopak má za to, že z něho vycházela, když k otázce přiměřenosti usnesení správního orgánu I. stupně konstatovala, že dle citovaného rozsudku č. j. 29 A 34/2018-62 je sice nutné posuzovat přiměřenost zastavení řízení, protože žalobcem uváděné následky představují zásah do jeho práv, krajský soud však neuvedl, zda jde o zásah přiměřený či nikoliv, jak naznačil zmocněný zástupce žalobce, jen vyslovil požadavek na vyhodnocení jeho přiměřenosti. V souladu s tím tedy žalovaná přiměřenost zásahu do základních práv posoudila a dospěla k závěru, že žalobce bez nejmenšího důvodu překročil zákonné lhůty pro podání žádosti. Takové porušení povinnosti však nelze pardonovat s ohledem na deklarované následky a zastavení řízení je tedy přiměřeným rozhodnutím ve věci žádosti žalobce.

IV. Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud, za splnění podmínek dle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) napadené rozhodnutí žalované, a dospěl k závěru, že žaloba **není důvodná** (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
7. Jak již bylo výše zmíněno, žalovaný rozhodoval v pomyslném „II. kole“, nicméně i v pořadí druhém rozhodnutí odvolání žalobce zamítl, neboť neshledal jeho námitky za důvodné. Žalobce logicky ani s tímto závěrem nesouhlasí, a proto obsah žalobních námitek i nadále (shodně s žalobou podanou ve věci sp. zn. 29 A 34/2018) tvoří nesouhlasná polemika žalobce se závěry ministerstva vnitra a žalované, na jejichž základě bylo podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců zastaveno řízení o žádosti žalobce o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia. V nyní projednávané věci se k této polemice nadto přidává námitka žalobce, že žalovaná nerespektovala závazný právní názor vyslovený ve „zrušujícím“ rozsudku čj. 29 A 34/2018-62.
8. Podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, *„usnesením se také zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec ... d) podal žádost o prodloužení doby platnosti a doby pobytu na území na dlouhodobé vízum, žádost o povolení k dlouhodobému pobytu nebo žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu v době, kdy k tomu není oprávněn; to neplatí, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat.“* Podle § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců na prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu se § 35 odst. 2 a 3, § 36, § 46 odst. 3 a 7 a § 47 zákona o pobytu cizinců vztahuje obdobně. Podle § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, *„žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti.“* Z § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců pak vyplývá, že *„zabráni-li včasnému podání žádosti podle odstavce 1 nebo 2 nebo odstavce 6 písm. b) důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. V odůvodněných případech může cizinec žádost podat i dříve, než je uvedeno v odstavci 1. Důvody pro pozdější podání žádosti podle věty první a pro dřívější podání žádosti podle věty druhé je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat.“* Zákon o pobytu cizinců tedy stanoví konkrétní lhůtu pro podání žádosti o prodloužení doby pobytu, jejíž nedodržení má za následek zastavení řízení. Jedinou výjimkou je situace, kdy bylo nedodržení lhůty způsobeno důvody na vůli cizince nezávislými, a cizinec podal žádost do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů.
9. Mezi účastníky řízení není spornou skutečnost, že žalobce podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem studia ze dne 14. 9. 2017, č. j. OAM-28359/DP-2017, tedy po lhůtě stanovené § 47 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, kdy lhůta v daném případě uplynula o den dříve, tedy dne 13. 9. 2017. Žalobce si byl ostatně této skutečnosti vědom, když zpoždění s podáním žádosti omlouval tím, že *„neviděl datum, kdy bude končit jeho povolení“*. Tento důvod nicméně správní orgány neshledaly za onu okolnost na vůli žalobce nezávislou, která by mu zabránila podat žádost ve lhůtě a která by tedy ve smyslu § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců odůvodňovala pozdější podání žádosti. Ani tyto závěry správních orgánů žalobce přímo nerozporuje, nicméně namítá, že před vydáním rozhodnutí o zastavení řízení podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců byly povinny posoudit přiměřenost jeho dopadů do právní sféry žalobce, zejména jeho práva na soukromý

a rodinný život, a tedy s ohledem na konkrétní skutkové okolnosti poměřovat důvody, pro které k zastavení řízení došlo, s důsledky plynoucími ze zastavení řízení.

10. Za ony konkrétní skutkové okolnosti, nacházející oporu ve správním spisu, žalobce považuje zejména to, že byl rozhodnutím děkana Provozně ekonomické fakulty Mendelovy univerzity v Brně ze dne 15. 5. 2017, č. j. 0037/495, přijat ke studiu v bakalářském studijním programu Ekonomika a management, prezenční forma studia, se zahájením studia v zimním semestru akademického roku 2017/2018. Dále, že mu v souvislosti s tímto studiem bylo rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 2. 8. 2017, č. j. C MSMT-45/2016-043, přiznáno stipendium (v rámci programu *„Stipendia MŠMT na podporu studia cizinců na veřejných vysokých školách v České republice“*, vyhlášeného dne 28. 1. 2014 pod č. j. MSMT-44276/2013) ve výši 14 000 Kč měsíčně, která zahrnuje částku určenou na dobu standardní doby studia zahajovaného v akademickém roce 2017/2018, a to na dobu od 1. 10. 2017 do 30. 9. 2020. Žalobce rovněž namítá, že má v České republice bratra, který má na území povolen pobyť a se kterým si jsou velmi blízcí, nicméně toto své tvrzení, předkládané již v řízení před správními orgány, žalobce žádným způsobem nedoložil.
11. Žalobci je nutno přisvědčit, že zastavení řízení o jím podané žádosti a tedy neprodloužení platnosti jeho povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia představuje zásah do jeho soukromého života, ústavně zaručeného v čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“), dle něhož *„má každý právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života“*, a v čl. 8 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), dle něhož *„má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence.“*, příp. práva na vzdělání, ústavně zaručeného v čl. 33 odst. 1 Listiny a v čl. 2 Dodatkového protokolu k Úmluvě. Jak totiž vyplývá z obsahu správního spisu, přímým důsledkem spojeným s rozhodnutím správních orgánů o zastavení řízení o žalobcem podané žádosti bylo dne 14. 9. 2017 vydání (z moci úřední) výjezdního příkazu ve smyslu § 50 a násl. zákona o pobytu cizinců, v jehož důsledku byl žalobce nucen nejpozději do 12. 11. 2017 (doba platnosti výjezdního příkazu) opustit území České republiky. Této povinnosti byl sice žalobce v důsledku přiznání odkladného účinku žalobě ve smyslu § 73 odst. 1 s. ř. s. na základě usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2018, č. j. 29 A 34/2018-22, zproštěn, nicméně pouze dočasně. Krajský soud při této úvaze vycházel z usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011-100, v němž uvedl, že *„je sice pravdou, že k bezprostřednímu opuštění území ČR by mohl být stěžovatel donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nicméně tato skutečnost nemůže být podle názoru Nejvyššího správního soudu důvodem k zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jen stěžít lze předpokládat, že cizinec má předejít případné nenahraditelné újmě tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území ČR a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu v ČR na určitou dobu.“*
12. Pokud jde o další žalobní námitky, krajský soud při jejich posouzení považuje za nezbytné zohlednit navazující judikатурní vývoj, neboť „zrušující“ rozsudek čj. 29 A 34/2018-62 byl Nejvyšším správním soudem ke kasační stížnosti žalované zrušen rozsudkem ze dne 7. 1. 2022, č. j. 8 Azs 314/2019-39. Nejvyšší správní soud totiž dospěl k závěru, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku povinnosti správního orgánu I. stupně posuzovat při zastavení řízení o žádosti žalobce přiměřenost dopadu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života (respektive povinnost žalované k námitce žalobce zabývat se přiměřeností dopadů usnesení o zastavení řízení).

13. Ačkoliv je krajský soud i nadále toho názoru, že z čl. 1 odst. 1 a z čl. 4 Ústavy České republiky a na základě přímé aplikace čl. 8 Úmluvy vyplývá požadavek, aby ze strany správních orgánů i soudů byla hodnocena přiměřenost důsledků vyvolaných rozhodnutími vydanými v rámci zákona o pobytu cizinců, tedy včetně rozhodnutí o zastavení řízení dle § 169r odst. 1 tohoto zákona, a proto měly správní orgány povinnost tuto námitku vypořádat bez ohledu na to, zda to zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, neboť pouze tak lze zhodnotit, zda je zásah do základního práva nezbytný v demokratické společnosti a přiměřený ve vztahu ke skutečnostem, které mají tento zásah odůvodňovat, jsa vázán povinností respektovat právní závěry Nejvyššího správního soudu a ctít jeho funkci sjednocovatele judikatury v obdobných věcech, je v nyní projednávané věci nucen zohlednit právní názor předestřený v citovaném rozsudku č. j. 8 Azs 314/2019-39. V něm Nejvyšší správní soud jednoznačně podotkl, že výše předestřená sporná otázka je již konstantně řešena v judikatuře tohoto soudu, na kterou rovněž v kasační stížnosti důvodně poukázala žalovaná. Obecně v případě zastavení řízení o žádosti o vydání (prodloužení doby platnosti) povolení k dlouhodobému pobytu nepřichází posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele v úvahu, jelikož o žádosti není věcně rozhodováno. Pokud totiž nejsou splněny podmínky projednání žádosti (například z důvodu, že žádost nebyla podána včas a nebyly prokázány důvody nezávislé na vůli cizince, které vedly k opožděnému podání žádosti), nemá správní orgán jinou možnost než řízení zastavit. Dodržení závazků vyplývajících z čl. 8 Úmluvy je zajištěno tím, že posouzení přiměřenosti dopadu do soukromého a rodinného života cizince je vyžadováno v rámci rozhodování o případném uložení správního vyhoštění podle § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců (viz např. rozsudky NSS ze dne 16. 8. 2016, čj. 1 Azs 108/2016–41, ze dne 21. 2. 2018, čj. 4 Azs 246/2017–35, ze dne 14. 1. 2021, čj. 6 Azs 255/2019–46, ze dne 24. 8. 2021, čj. 1 Azs 212/2021–37).
14. Z toho důvodu krajský soud přisvědčuje názoru žalované, že v případě procesního rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti podle § 169r odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců se přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žadatele neposuzuje, a proto nelze tuto námitku žalobce považovat za důvodnou. Správní orgán I. stupně proto správně řízení o žádosti žalobce zastavil podle § 169rodst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, neboť žalobce podal žádost opožděně 14. 9. 2017, přestože lhůta pro její podání uplynula 13. 9. 2017, aniž by včasnému podání žádosti zabránily důvody na jeho vůli nezávislé.
15. Od výše řečeného se logicky odvíjí i hodnocení další žalobcovy námítky, že žalovaná v rozporu s rozsudkem krajského soudu čj. 29 A 34/2018-62 nedbala své povinnosti zkoumat přiměřenost dopadů všech rozhodnutí, tedy i rozhodnutí o zastavení řízení, vydaných dle zákona o pobytu cizinců, a tedy nerespektovala závazný právní názor vyslovený ve „zrušujícím“ rozsudku. Ani tuto námitku krajský soud neshledává za důvodnou, a to nikoliv pouze z toho důvodu, že dle Nejvyššího správního soudu danou povinnost posuzovat při zastavení řízení o žádosti žalobce přiměřenost dopadu rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života (respektive povinnost žalované k námitce žalobce zabývat se přiměřeností dopadů usnesení o zastavení řízení) správní orgány neměly, ale i z toho důvodu, že žalovaná v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí právní závěry vyslovené v rozsudku čj. 29 A 34/2018-62 reflektovala a pokusila se je promítnout do svých právních závěrů, které sice ani tak ne zcela korespondují s původním právním názorem krajského soudu, tento byl však překonán právním názorem Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 8 Azs 314/2019-39. V žádném případě ovšem nelze hovořit o „úplné ignoranci“ či „otevřené nesouhlasné

polemice“ žalované se závazným právním názorem „zrušujícího“ rozsudku krajského soudu a tedy porušení § 78 odst. 5 s. ř. s., jak naznačuje žalobce.

V. Závěr a náklady řízení

16. Krajský soud tak na základě výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
17. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly, protože mu soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. listopadu 2023

Zuzana Bystřická v.r.
předsedkyně senátu